

Η ΦΡΑΟΥΛΕΣ

I

ΝΑ πρωτὶ τοῦ Ἰουνίου, ὅταν ἀνοιξοῦν τὸ παράθυρον, ἐδέχθηκα στὸ πρόσωπον ἕνα φύσημα δροσεροῦ ἀέρος. Τὴν νύκτα εἶχεν ἐνσκήψει μιὰ σφοδρὰ θύελλα. Ὁ οὐρανὸς ἐφαίνετο σὰν καινούργιος, μὲ ἕνα γλυκὺ κυανοῦν, καθαρισμένος ἀπὸ τὴν ραγδαίαν βροχὴν ἕως τῆς πιδ μικρότερες γωνίες του. Ἡ στέγες καὶ τὰ δένδρα, τῶν ὁποίων ἔδλεπα τοὺς ὑψηλοὺς κλάδους ἀνάμεσα στῆς καπνοδόχης, ἦσαν ἀκόμη βρεγμένα ἀπὸ τὴν βροχὴν, καὶ ὁ μικρὸς αὐτὸς ὀρίζων ἐγέλα ὑπὸ τὸν χρυσοῦν ἥλιον. Ἀπὸ τοὺς γειτονικοὺς κήπους ἀνῆρχετο μιὰ καλὴ μυρουδιά βρεγμένης γῆς.

— Ἐμπρός, Νινέτ, ἐφώνησα εὐθυμα, βάλε τὸ καπέλλο σου, κόρη μου... Ἀναχωροῦμεν γιὰ τὴν ἐξοχή.

Ἡ Νινέτ ἐχειροκρότησεν ἀπὸ χαρὰν καὶ ἐτελείωσε τὴν τουαλέτα της σὲ δέκα λεπτά, πρᾶγμα ἀξιοθαύμαστον γιὰ μιὰ φιλάρεσκον εἰκοσι χρόνων.

Στῆς ἐννέα, εἴμεθα στὸ δάσος τῆς Βερριέρ.

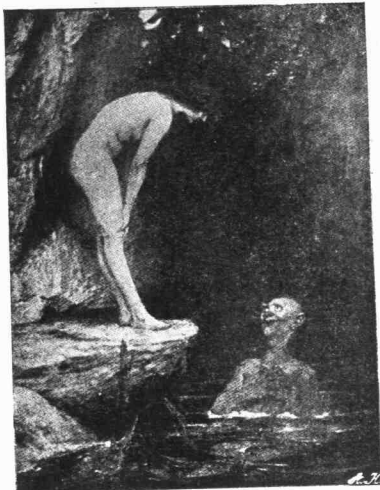
II

Τί πυκνόδενδρον δάσος, πόσοι ἐρωτευμένοι ἔκαμαν εἰς αὐτὸ τοὺς ἐρωτικούς περιπάτους των! Καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα, ἡ λόχμες εἶνε ἔρημοι, ἢμποροῦν νὰ βαδίζουν πλάϊ πλάϊ, μὲ τὰ μπράτσα περασμένα στὴ μέση καὶ μὲ τὰ χεῖλη ἀναζητούμενα, χωρὶς ἄλλον κίνδυνον παρὰ νὰ ἰδωθοῦν ἀπὸ τῆς ὑπολαΐδης τῶν θάμνων. Ἡ δενδροστοιχίης καθίστανται ἀπέραντες, ὑψηλές καὶ πλατειές, διὰ μέσου τῶν μεγάλων δρυμῶνων τὸ ἔδαφος καλύπτεται ἀπὸ ἕνα τάπητα λεπτῆς χλόης, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ ἥλιος, τρυπῶν τὰ φυλλώματα, ρίπτει χρυσὲς ἀμάδες. Στὸ δάσος ὑπάρχουν δρόμοι βαθυλοῖ, μονοπάτια στενά, πολὺ σκιερά, ὅπου ἀναγκάζονται νὰ συσφίγγωνται ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον. Καὶ ὑπάρχουν ἀκόμη εἰς αὐτὸ ἀδιαπέραστες λόχμες, ποὺ ἢμποροῦν εἰς αὐτὰς νὰ κρύπτονται, ἂν τὰ φιλήματα πολυακούωνται.

Ἡ Νινέτ ἄφησε τὸ μπράτσο μου καὶ ἔτρεχε σὰν ἕνα νεαρὸ σκυλάκι, εὐτυχῆς γιὰ τὴν ἡσθάνετο τὴν χλόην νὰ τῆς θίγη τοὺς ἀστραγάλους της.

Ἐπειτα ἐπανάρχετο καὶ ἐκρέματο ἀπὸ τὸν ὠμόν μου, κουρασμένη, θωπευτική. Τὸ δάσος ἐπεκτείνεται πάντοτε, σὰν θάλασσα ἀτελείωτη μὲ κύματα πρασινάδας. Ἡ φρικιαστική σιγή, ἡ ζῶσα σκιά, ποῦ ἐπιπτεν

* ΛΑΧΤΑΡΑΙ *

ἀπὸ τὰ μεγάλα δένδρα μᾶς ἐκτυποῦσε στὸ κεφάλι, μᾶς ἐμέθυσκε μὲ ὄλον τὸ ζωηρὸν σφρίγος τοῦ ἔαρος. Ξαναγίνε-ται κανεὶς παιδί, μέσα στὸ μυστήριο τῶν λοχμῶν.

— ὦ! φράουλες, φράουλες! ἐφώ-ναξεν ἡ Νινῶν, πηδῶσα ἓνα χανδάκι, σὰν φευγάτο κατσίκι, καὶ ἀνασκαλεύ-ουσα τὰ φρύγανα.

III

Φεῦ! δὲν ἦσαν φράουλες, ἀλλὰ μόνον φραουλιές φυτρωμένες κάτω ἀπὸ τὰς βάτους.

Ἡ Νινῶν δὲν ἐσκέπτετο πλέον τὰ ζῶφια, τὰ ὅποια ἐφοβεῖτο τρομακτικά. Ἐπηγαίνουφερε μὲ πολὺ θάρρος τὰ χέρια ἀνάμεσα στὰ φυτά, σηκώνουσα κάθε φύλλον, ἀπηλπισμένη γιατί δὲν συνήντα οὔτε μιὰ φράουλα.

— Μᾶς ἐπρόλαβαν, λέγει μὲ μορφασμὸν ἀγανακτήσεως... ὦ! ἄς φάξουμε καλὰ, θὰ ὑπάρχουν βέβαια καὶ ἄλλες ἀκόμη.

Καὶ ἀρχίσαμε νὰ ἐρευνῶμεν μὲ παραδειγματικήν ἐπιμονήν. Μὲ τὸ σῶμα κυρτωμένο, μὲ τὸν λαιμὸν τεντωμένο, μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὴν γῆν, ἐπροχωρήσαμε μὲ μικρὰ προσεκτικὰ βήματα, χωρὶς νὰ προ-φέρουμε λέξιν, ἐκ φόβου μὴ κάμνωμεν νὰ πετάξουν ἡ φράουλες. Εἶχαμε λησμονήσει τὸ δάσος, τὴν σιγὴν καὶ τὴν σκιάν, τῆς πλατειῆς δενδροστοι-χίης καὶ τὰ στενὰ μονοπάτια. Ἡ φράουλες, τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ φράου-λες. Σὲ κάθε πύκνωμα ποῦ συναντούσαμεν, ἐκύπταμε, καὶ τὰ χέρια μας φρίσσοντα ἀλληλογγιγίζοντο ὑπὸ τὰ φυτά. Ἔτσι ἐκάμαμεν μίαν λεύγαν, σκυμμένοι, πλανώμενοι δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ. Δὲν εὐρέθη ὅμως οὔτε ἡ πιὸ μικρὴ φράουλα. Ἐξάσιες φραουλιές, μὲ ὠραία σκιερὰ πράσινα φύλλα, ἀλλὰ χωρὶς φράουλες. Ἐβλεπα τὰ χεῖλη τῆς Νινῶν νὰ δαγκώνονται καὶ τὰ μάτια τῆς νὰ ὑγραίνονται.

IV

Εἶχαμε φθάσει ἀπέναντι μιᾶς πλατειᾶς κατωφερείας, ἐπάνω στὴν ὁποῖαν ὁ ἥλιος ἔπεφτε κατ' εὐθείαν, μὲ ὑπερβολικὴν θερμότητα. Ἡ

Νινών ἐπλησίασεν αὐτὴν τὴν κατωφέρειαν, ἀποφασισμένη νὰ μὴ φάξῃ πλέον. Ἐξαφνα ἐφώνηξε δυνατά. Ἐτρεξα, τρομαγμένος γιατί ἐνόμισα ὅτι εἶχε πληγωθῆ. Τὴν εὔρον ὑποκαθημένην, ἢ συγκίνησις ὁμῶς τὴν ἐκάθισε κατὰ γῆς, καὶ μοῦ ἔδειχνε μὲ τὸν δάκτυλον μιὰ μικρὴ φράουλα, μόλις χονδρὴ ὡς ἓνα μικρὸ μυζέλι, γινομένην μόνον ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος.

— Κόψε τὴν, σὺ, μοῦ λέγει μὲ φωνὴν χαμηλὴν καὶ θωπευτικὴν.

Ἐκάθισα κοντὰ τῆς, στὸ κάτω μέρος τῆς κατωφερείας.

— Ὅχι, ἀπήντησα, σὺ τὴν ἡῦρες, καὶ σὺ πρέπει νὰ τὴν κόψῃς.

— Ὅχι, κάμε μου αὐτὴν τὴν χάριν, κόψε τὴν.

Ἐπέμεινα καὶ τόσοσὸν πολὺ, ὥστε ἡ Νινὼν ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ κόψῃ τὸ κοτσάνι μὲ τὸ νύχι τῆς. Ἐπρόκυψεν ὁμῶς μιὰ ἄλλη ἱστορία, ὅταν ἔπρεπε νὰ μάθουμε ποιὸς ἀπὸ τοὺς δύο μας θὰ ἐτρωγέ αὐτὴν τὴ φτωχὴ φράουλα, ποῦ μᾶς ἐκόστιζε μιὰ δλόκληρη ὥρα φαξίματος. Μὲ κάθε ἐπιμονήν, ἡ Νινὼν ἤθελε νὰ μοῦ τὴν βάλῃ στὸ στόμα. Ἀντεστάθηκα ἀνένδοτα, ἔπειτα, ἐδέχθηκα κάμνων παραχωρήσεις καὶ συνεφωνήθη, ἡ φράουλα νὰ μοιρασθῆ εἰς δύο.

Τὴν ἔδαλε ἀνάμεσα στὰ χεῖλη τῆς καὶ μοῦ εἶπε μὲ μειδίαμα :

— Ἐλα, πάρε τὸ μερδικό σου.

Ἐπῆρα τὸ μερδικό μου. Δὲν εἰξεύρω, ἂν ἡ φράουλα ἐμοιράσθη ἀδελφικά. Δὲν εἰξεύρω μάλιστα ἂν ἔφαγα τὴν φράουλα, τόσοσὸν τὸ μέλι τοῦ φιλήματος τῆς Νινὼν μοῦ ἐφάνη γλυκό.

* ΨΥΧΗ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑΝ *

V

Ἡ κατωφέρεια ἦτο καλυμμένη ἀπὸ φραουλιές, καὶ ἡ φραουλιές αὐτὲς ἦσαν σπουδαίες. Ἡ συγκομιδὴ ὑπῆρξεν ἄφθονη καὶ χαροποιά. Ἐξηπλώσαμε κατὰ γῆς ἓνα λευκὸ μαντῆλι, ὀρμισθέντες νὰ βάλουμε εἰς αὐτὸ τὴν λείαν μας, χωρὶς ν' ἀφαιρέσουμε τίποτε ἀπὸ αὐτὴν. Πολλὲς φορὲς ἐν τούτοις, μοῦ ἐφάνη ὅτι εἶδα τὴν Νινὼν νὰ φέρῃ τὸ χεῖρὶ στὸ στόμα τῆς.

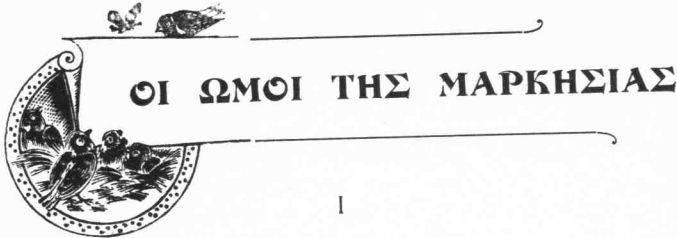
Ὅταν ἐτελείωσεν ἡ συγκομιδὴ, ἀπεφασίσαμεν ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ εὔρουμε μιὰ γωνιά σκιάς γιὰ νὰ προγευματίσουμε ἀναπαυτικά. Εὔρον, εἰς ὀλίγα βήματα, μιὰ θελκτικὰ τρῦπα, μιὰ φωλιά ἀπὸ φύλλα. Τὸ μαντῆλι ἐτέθη θρησκευτικὰ κοντὰ μᾶς.

Μεγάλοι θεοί! Πόσων ἦτο ἔμμορφα ἐκεῖ, ἐπάνω στὴν χλόην, στὴν

ήδυπάθειαν αὐτῆς τῆς πράσινης δροσιάς! Ἡ Νινὼν μὲ ἔδλεπε μὲ μάτια ὕγρα. Ὁ ἥλιος εἶχε βάλει τρυφερὲς κοκκινάδες στὸν λαιμὸ τῆς. Ὅταν εἶδεν ὄλην τὴν τρυφερότητά μου στὸ βλέμμα μου, ἔγειρε ἐπάνω μου, καὶ μοῦ ἔτεινε τὰ δύο χέρια μὲ μιὰ χειρονομία λατρευτῆς ἐγκαταλείψεως.

Ὁ ἥλιος, λάμπων στὰ ὕψηλὰ φυλλώματα, ἔρριπτε χρυσὲς ἀμάδες στὰ πόδια μας, στὴν λεπτὴν χλόην. Καὶ αὐτὲς ἡ ὑπολαΐδες εἰσιώπων καὶ δὲν παρετήρουν. Ὅταν ἐζητήσαμε τῆς φράουλες γιὰ νὰ τῆς φάμε, ἀντελήφθημεν μὲ ἔκπληξιν ὅτι εἶχαμε πλαγιάσει καθολοκληρίαν ἐπάνω στὸ μαντῆλι.

ΟΙ ΩΜΟΙ ΤΗΣ ΜΑΡΚΗΣΙΑΣ

I

Η μαρκησία κοιμάται στὸ μεγάλο κρεβάτι τῆς, κάτω ἀπὸ τῆς πλατειῆς κουρτίνες ἀπὸ κίτρινο μεταξωτό. Τὸ μεσημέρι, κατὰ τὸ ἤχηρὸν κτύπημα τοῦ ὀρολογίου, ἀποφασίζει νὰ ἀνοίξῃ τὰ μάτια.

Τὸ δωμάτιον εἶνε θαλπερόν. Οἱ τάπητες, ἡ κουρτίνες τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων, ἀποτελοῦν μιὰ φωλιὰ μαλακιά, ὅπου τὸ ψῆχος δὲν εἰσέρχεται. Ἡ θερμότης, τὰ ἀρώματα κυριαρχοῦν. Εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον βασιλεύει τὸ αἰώνιον ἔαρ.

Μόλις ξυπνήσασα ἡ μαρκησία φαίνεται ὅτι κατελήφθη ἀπὸ μίαν αἰφνιδίαν ἀδημονίαν. Πετᾷ τὰ σκεπάσματα, καὶ μὲ ἓνα κωδωνισμόν καλεῖ τὴν Ἰουλίαν.

✱
ΑΞΕΝΟΙΑΣΤΟΣ ΖΩΗ
✱

✱
FENNER-BEHMER
✱

— Ἡ κυρία ἐκουδούνισεν;

— Πές μου, ἄρχισε νὰ λυώνῃ ὁ πάγος;

᾽Ω! ἡ καλὴ μαρκησία! Πῶς ἔκαμε αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν μὲ φωνὴν συγκινημένην. Ἡ πρώτη της σκέψις εἶνε γι' αὐτὸ τὸ φοβερὸ κρύο, αὐτὸν τὸν βορηὰ ποῦ δὲν αἰσθάνεται μὲν, ἀλλ' ὁ ὁποῖος θὰ φυσᾷ τόσο σκληρὰ στὰ σπιτάκια τῶν φτωχῶν. Καὶ ἐρωτᾷ, ἂν ὁ οὐρανὸς ἐκάμφθη, ἂν ἤμπορῇ νὰ ζεσταθῇ χωρὶς τύψιν συνειδήσεως, χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὄλους ἐκείνους ποῦ τρέμουν ἀπὸ τὸ κρύο.

— Λιώνει ὁ πάγος, Ἰουλία;

Ἡ θαλαμηπόλος τῆς δίδει τὸ πρῶινόν πενιουάρ, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ἐθέρμανεν ἐμπρὸς στὴν ἀναμμένην θερμάστραν.

— ᾽Ω! ὄχι, κυρία, δὲν λιώνει ὁ πάγος. Κάμνει πάγον πολὺ περισσό-
τερον, τὸ ἐναντίον. . . Πρὸ μικροῦ εὐρήκαν ἕναν ἄνθρωπον πεθαμένον ἀπὸ τὸ ψῦχος ἐπάνω εἰς ἕνα λεωφορεῖον.

Ἡ μαρκησία κατελήφθη ἀπὸ παιδικὴν χαρὰν· κτυπᾷ δὲ τὰ χεῖριά ἀνακράζουσα:

— ᾽Α! Τόσον τὸ καλλίτερον! Θὰ πάω νὰ παγοδρομήσω σήμερα τὸ ἀπόγεμμα.

II

Ἡ Ἰουλία τραβᾷ τῆς κουρτίνες, σιγὰ σιγὰ, γιὰ νὰ μὴ προσβάλλῃ τὴν τρυφερὰν ὄρασιν τῆς μαρκησίας τὸ ἀπότομον φῶς.

Ἡ κυανόχρους ἀντανάκλασις τῆς χιόνος γειμίζει τὸ δωμάτιον μὲ ἕνα εὐθυμον φῶς. Ὁ οὐρανὸς εἶνε φαιός, ἀλλὰ μὲ ἕνα χρῶμα φαιὸν τόσο ὠραῖον, ὥστε ἐνεθύμισεν αὐτὸ στὴν μαρκησίαν ἕνα φόρεμα ἀπὸ φαιόχρου μεταξωτόν, ποῦ ἐφόρει, τὴν προτεραίαν, στὸν χορὸν τοῦ ὑπουργείου. Αὐτὸ τὸ φόρεμα ἦτο γαρνιρισμένον μὲ λευκὰ κιπούρια, σὰν αὐτὲς τῆς κλωστὲς τῆς χιόνος, τῆς ὁποῖες βλέπει στῆς ἄκρες τῶν στεγῶν ἕνεκα τῆς ὠχρότητος τοῦ οὐρανοῦ.

Τὴν προτεραίαν, ἦτο θελκτικὴ, μὲ τὰ νέα της διαμάντια. Ἐκοιμήθη στῆς πέντε τὸ πρωῖ. Γι' αὐτὸ εἶχεν ἀκόμη τὸ κεφάλι ὀλίγον βαρὺ. Ἐν τούτοις, ἐκάθισεν ἐμπρὸς εἰς ἕνα καθρέπτῃν, καὶ ἡ Ἰουλία ἐσήκωσε τὸ ξανθὸν κῶμα τῶν μαλλιῶν της. Τὸ πενιουάρ γλυστρᾷ, οἱ ὦμοι μένουσιν γυμνοί, ἕως τὸ μέσον τῶν νώτων.

Μιὰ δλόκληρος γενεὰ ἐγήρασεν ἤδη πρὸ τοῦ θεάματος τῶν ὦμων τῆς μαρκησίας. ᾽Αφ' ὅτου, χάρις εἰς μιὰ ἀκατανίκητον δύναμιν, ἡ μὲ φυσικὴν εὐθυμίαν κυρίες ἤμποροῦν νὰ παρουσιάζωνται ἕξωμοι καὶ νὰ χορεύουν στὸ Κεραμικόν, αὐτὴ περιήγαγε τοὺς ὦμους της στὴν τύρβην τῶν ἐπισήμων αἰθουσῶν, μὲ μία ἐνδελεχῆ φοίτησιν, ἡ ὁποία τὴν κατέστησε τὸ ζωντανὸν σύμβολον τῶν θελγῆτρων τῆς δευτέρας αὐτοκρατορίας.

Ἡναγκάσθη νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν συρμόν, ἀνοίγουσα τὰ φορέματα της, ὅτε μὲν ἕως τὴν ἀρχὴν τῆς ὀσφύος, ὅτε δὲ ἕως τὰς ἐξογκώσεις τοῦ στήθους· καὶ ἔτσι ἡ ἀγαπητὴ μαρκησία, ἀπεκάλυψεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὄλους τοὺς θησαυροὺς τῶν νώτων καὶ τοῦ στήθους της καταστήσασα τοὺς ὤμους της τὸ ἡδυπαθὲς ἔμβλημα τοῦ βασιλείου.

III

Βεβαίως, εἶνε περιττὸν νὰ περιγράψω τοὺς ὤμους τῆς μαρκησίας. Κατήντησαν ἄλλως τε αὐτοὶ λαϊκοὶ σὰν τὴν Νέαν γέφυραν. Ἐπὶ δέκα ὀκτὼ ἔτη ἀπετέλεσαν μέρος τῶν δημοσίων θεαμάτων. Ἀρκεῖ νὰ ἴδουν τὸ μικρότερον ἄκρον τους, εἰς μιὰ αἴθουσαν, στὸ θέατρον ἢ ἀλλαχοῦ, γιὰ νὰ φωνάζουν: «Νά! ἡ μαρκησία! Ἄναγνωρίζω τὸ μαῦρο σημάδι τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου της!»

Ἄλλως, εἶνε ὤμοι ὑπερβολικὰ ὠρατοὶ, λευκοὶ, παχουλοὶ, προκλητικοί. Τὰ βλέμματα μιᾶς κυδερνήσεως ἐπέρασαν ἀπὸ ἐπάνω τους δώσαντα εἰς αὐτοὺς περισσοτέραν λεπτότητα, σὰν τῆς πλάκες ποῦ τὰ πόδια τοῦ πλήθους γιαλίζουν συρόμενα ἐπάνω τους.

Ἄν ἤμουν ὁ σύζυγος ἢ ὁ ἐραστής, θὰ ἐπροτίμων νὰ ὑπάγω νὰ φιλήσω τὸ κρυστάλλινον πόμολο τοῦ γραφείου ἐνὸς ὑπουργοῦ, τοῦ τριψθέντος ἀπὸ

τὸ χέρι τῶν αἰτούντων, παρὰ νὰ θίξω μὲ τὰ χεῖλη αὐτοὺς τοὺς ὤμους, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέρασεν ἡ θερμὴ πνοὴ ὄλου τοῦ φιλαρέσκου Παρισιοῦ. Ὅταν σκεφθῆ κανεὶς τῆς ἀπειρες ἐπιθυμίας τοῦ ἠγέρθησαν γύρω τους, ἐρωτᾷ τὸν ἑαυτὸν του ἀπὸ ποῖαν ἀργίλον ἢ φύσις τοὺς ἐξύμωσε γιὰ νὰ μὴ τριβοῦν, καθὼς ἢ γυμνότητες τῶν ἀγαλμάτων, ποῦ εἶνε ἐκτεθειμένες στὸ ὑπαιθρον τῶν κήπων, καὶ τῶν ὁποίων οἱ ἄνεμοι κατέφαγον τῆς περιφέρειες.

Ἡ μαρκεσία ἔβαλε τὴν ἐντροπὴν κατὰ μέρος. Μὲ τοὺς ὤμους τῆς ἐδημιούργησε μίαν θρησκείαν. Πόσον δὲ ἐμόχθησε γιὰ νὰ καθυποτάξῃ τὴν ἐκλογὴν τῆς! Πάντοτε εἰς κίνησιν, πανταχοῦ ταυτοχρόνως, στὸ Κεραμικόν, στὰ μέγαρα τῶν ὑπουργῶν, στῆς πρεσβεῖες, στὰ παλάτια τῶν ἀπλῶν ἑκατομμυριοῦχων, κατακτῶσα τοὺς ἀναποφάσιτους μὲ τὰ μειδιάματα, στυλώνουσα τὸν θρόνον τοῦ ἀλαστροῦ στῆθους τῆς, δεικνύουσα κατὰ τῆς ἡμέρας τοῦ κινδύνου μικρὰς κρυμμένες καὶ θαυμάσιες γωνίες, πιδ πειστικὲς ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ρητόρων, πιδ ἀποφασιστικὲς ἀπὸ τὰ σπαθιά τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἀπειλοῦσα, γιὰ νὰ κερδίσῃ μιὰ ψηφοφορίαν, ὅτι θὰ περικόψῃ τὰ πουκαμισάκια τῆς, ἕως ὅτου καὶ τὰ πιδ ἄγρια μέλη τῆς ἀντιπολιτεύσεως ὁμολογήσουν ὅτι ἐπέισθησαν!

Πάντοτε οἱ ὦμοι τῆς μαρκε-

σίας παρέμειναν ἄθικτοι καὶ νικηταί. Μολονότι δὲ υπέστησαν τὰς ἐπιθέσεις καὶ τὸ τρίψιμον ἑνὸς κόσμου ὀλοκλήρου, ἐν τούτοις οὔτε μιὰ ρυτίς ἐρράγησε τὸ λευκὸν μάρμαρον.

IV

Αὐτὸ τὸ ἀπομεσήμερο, ὕστερα ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τῆς Ἰουλίας, ἡ μαρκησία, φέρουσα μιὰ θυμασίαν πολωνικὴν τουαλέτταν, ἐπῆγε νὰ παγοδρομήσῃ. Ἡ μαρκησία παγοδρομεῖ θελκτικώτατα.

Στὸ δάσος, ἔκαμνε ἕνα κρῦο διαβολεμένο, ἐφυσούσεν ἕνας βορηᾶς ποῦ ἔκαμνε νὰ τσοῦζουν ἡ μύτη καὶ τὰ χεῖλη τῶν κυριῶν ποῦ ἐπαγοδρόμουν, σὰν ὁ ἄνεμος νὰ τῆς ἐκτύπα τὸ πρόσωπον μὲ λεπτὴν ἄμμον. Ἡ μαρκησία ἐγέλα, γιατί τὸ κρῦο ποῦ ἤσθάνετο τὴν διεσκέδαζεν. Ἐπήγαινε, κάθε τόσον, νὰ θερμαίνῃ τὰ πόδια τῆς στὰ ἀναμμένα μαγκάλια στῆς ὄχθες τῆς μικρᾶς λίμνης. Ἐπειτα ἐπανήρχετο στὸν παγωμένον ἀέρα, φεύγουσα σὰν ἕνα χελιδόνι ποῦ ἀυλακῶνει τὸ ἔδαφος.

Ἄ! Τί ἐξαισία ἀπόλαυσις, καὶ ποῖα εὐτυχία ὅτι δὲν ἤρχισεν ἀκόμη νὰ λυῶνῃ ὁ πάγος! Ἡ μαρκησία θὰ ἤμπορέσῃ νὰ παγοδρομήσῃ ὅλην τὴν ἐβδομάδα.

Ἐπιστρέφουσα ἡ μαρκησία εἶδε εἰς μιὰ δενδροστοιχίαν τῶν Ἡλυσίων μιὰ πτωχὴν τρέμουσαν στὴν ρίζαν ἑνὸς δένδρου καὶ μισοπεθαμένην ἀπὸ τὸ κρῦο.

— Ἡ δυστυχὴς! ἐψιθύρισε μὲ φωνὴν λυπημένην.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀμαξά ἔτρεχε πολὺ, ἡ μαρκησία, μὴ εἰμποροῦσα νὰ εὔρῃ τὸ πορτοφόλι τῆς, ἔρριψε τὴν ἀνθοδέσμην τῆς στὴν πτωχὴν, μιὰ ἀνθοδέσμην ἀπὸ ἄσπρες πασχαλιᾶς ποῦ ἐκόστιζε πέντε λουδοβίκια.

I

ΠΟΥ εἶνε τὸ μικρὸ χωριό; Σὲ ποιά πτωχὴ τοῦ ἐδάφους κρύπτει τὰ ἄσπρα του σπίτια; Εἶνε συμμαζεμένα αὐτὰ γύρω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, στὸ βάθος κάποιου κοιλώματος; Ἡ, κατὰ μῆκος ἑνὸς μεγάλου δρόμου, εἶνε εὐθυμὰ ἀραδιασμένα; Ἡ ἀναρριχῶνται εἰς ἕνα γήλοφον, σὰν ἰδιότροπα κατσίκια, κλιμακῆδὸν καὶ κρύπτουν τῆς κόκκινες στέγες τους στῆς πρασινάδες;

Ἐχει ἕνα ὄνομα γλυκὸ στὸ αὐτί, τὸ μικρὸ χωριό; Ἐχει ἕνα ὄνομα

τρυφερό, εύκολον στά γαλλικά χείλη ἢ κάποιο ὄνομα γερμανικόν, τραχύ, γεμάτο ἀπὸ σύμφωνα, βραχνὸν σὰν μιὰ φωνὴ κόρακος;

Καὶ θερίζουν, τρυγοῦν, στὸ μικρὸ χωριό; Εἶνε τόπος ποῦ παράγει σίτον ἢ εἶνε ἀμπελόφυτος; Αὐτὴν τὴν ὥραν, τί κάμνουν οἱ κάτοικοι στὰ χωράφια, τὰ λάμποντα ἀπὸ τὸν ἥλιο; Τὸ βράδυ, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν, μὲς τὰ μονοπάτια σταματοῦν οἱ χωρικοί, γιὰ νὰ ἴδουν μὲ μιὰ ματιὰ τὴν ἀφθονὸν συγκομιδὴν, εὐχαριστοῦντες τὸν οὐρανὸν γιὰ τὴν εὐτυχισμένη χρονιά;

II

Τὸ φαντάζομαι εὐχαρίστως εἰς ἓνα γήλοφον, τὸ μικρὸ χωριό. Εἶνε ἐκεῖ, τόσο χωμένο στὰ δένδρα, ὥστε, ἀπὸ μακρὰν θὰ τὸ ἐξελάμβαναν γιὰ ἓναν κάμπον γεμάτων ἀπὸ βράχους ἐρειπωμένους καὶ σκεπασμένους ἀπὸ χλόην. Ἄλλ' ἀπὸ τοὺς κλάδους βγαίνουν καπνοί: εἰς ἓνα μονοπάτι ποῦ καταβαίνει στὴν κατωφέρειαν, παιδιὰ σπρώχνουν ἓνα ἀμάξι. Τότε, ἀπὸ τὴν πεδιάδα, τὸ βλέπουν μὲ μιὰ ζηλότυπον ἐπιθυμίαν περνοῦν, μεταφέροντες τὴν ἀνάμνησιν αὐτῆς τῆς μισοῦθωθείσης φωλιάς.

Ὅχι, τὸ νομίζω μᾶλλον σὲ μιὰ γωνιά τῆς κοιλάδος, στὴν ὄχθην ἐνὸς ρύακος. Εἶνε τόσο μικρόν, ὥστε μιὰ κουρτίνα ἀπὸ λεῦκες τὸ κρύπτει ἀπὸ ὅλα τὰ μάτια. Ἡ καλύδες του, σὰν λουόμενες παρθένες, χάνονται μέσα στῆς ἰτιές τῆς ὄχθης. Ἐνα κομμάτι πρασίνου λειθαριοῦ τοῦ χρησιμεύει γιὰ τάπη· ἓνας ζωηρὸς φράκτης τὸ φράττει πανταχόθεν, σὰν ἓνα μεγάλο περιβόλι. Περνοῦν στὸ πλάγι του χωρὶς νὰ τὸ ἴδουν. Ἡ φωνὴ τῶν πλυστρῶν ἀκούονται, σὰν τῆς φωνῆς τῶν ὑπολαίδων. Οὐτε ἔχθος καπνοῦ. Κοιμάται εἰρηνικά, μὲς τὸ βάθος τοῦ πρασίνου θαλάμου του, τὸ μικρὸ χωριό.

Κανεὶς ἀπὸ μᾶς δὲν τὸ εἰξεύρει. Ἡ γειτονικὴ πόλις μόλις εἰξεύρει ὅτι ὑπάρχει, καὶ εἶνε τόσο ταπεινόν, ὥστε οὔτε ἓνας γεωγράφος δὲν ἐμερίμνησε ποτὲ γι' αὐτό. Τὸ ὄνομά του προφερόμενον δὲν διεγείρει καμμίαν ἀνάμνησιν. Στὴν πληθὺν τῶν πόλεων, στὰ ἠχητικὰ ὀνόματα, εἶνε ἄγνωστον, χωρὶς ἱστορίαν, χωρὶς δόξιν καὶ χωρὶς αἴσχη, χάνεται δ' ἔτσι μετριοφρόνως.

Καὶ γι' αὐτὸ ἀναμφιβόλως μειδιᾷ τόσο γλυκά, τὸ μικρὸ χωριό. Οἱ χωρικοὶ του ζοῦν στὴν ἔρημον· τὰ μικροπαιδιά

κυλιντὰι παρὰ τὴν ὄχθην καὶ ἡ γυναῖκες περνοῦν στὴν σκιὰν τῶν δένδρων. Αὐτό, εὐτυχησμένο γιὰ τὴν ἀφάνειάν του, γεμίζει ἀπὸ τῆς εὐθυμίας τοῦ οὐρανοῦ. Εἶνε τόσο μακρὰν ἀπὸ τὴν λάσπην καὶ τὸν θόρυβον τῶν μεγαλοπόλεων! Ἡ ἡλιακὴ ἀκτίς τοῦ τοῦ ἀρκεῖ· ἡ χαρὰ του εἶνε καμωμένη ἀπὸ τὴν σιγὴν του, ἀπὸ τὴν ταπεινότητά του, ἀπὸ αὐτὴν τὴν κουρτίναν ἀπὸ λευκῆς ποῦ τὸ κρύπτει εἰς ὄλον τὸν κόσμον.

III

Καί, αὔριον ἴσως, δλόκληρος ὁ κόσμος θὰ γνωρίζῃ ὅτι ὑπάρχει τὸ μικρὸ χωριό.

Ἄ! ἀθλιότης! Τὸ ποτάμι θὰ εἶνε κόκκινο, ἡ κουρτίνα ἀπὸ λευκῆς θὰ καταστραφῇ ἀπὸ τῆς σφαῖρες, ἡ καλύβες ξεκοιλιασμένες θὰ δεῖξουν τὴν βωδὴν ἀπελπισίαν τῶν οἰκογενειῶν, τὸ μικρὸ χωριὸ θὰ εἶνε περίφημον.

Οὔτε τραγούδια τῶν πλουστῶν, οὔτε μικροπαῖδια κυλιόμενα παρὰ τὴν ὄχθην, οὔτε συγκομιδὴ, οὔτε σιγὴ, οὔτε εὐτυχησμένη ταπεινότης. Ἐνα νέον ὄνομα στὴν ἱστορίαν, μιὰ νίκη ἢ μιὰ ἤττα, μιὰ νέα αἵμοσταγῆς σελίς, μιὰ νέα γωνία τοῦ τόπου ποῦ ἐλιπάνθη ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν μας.

Γελᾷ, κοιμάται, τὸ μικρὸ χωριό, ἀγνοεῖ ὅτι θὰ δώσῃ τὸ ὄνομά του σὲ μιὰ σφαγὴ, καὶ αὔριον θὰ στενάξῃ, θὰ ἀντιλαλῇ στὴν Εὐρώπην μὲ τὸν ρόγγον τῆς ἀγωνίας. Ἐπειτα,

θὰ μείνῃ ἐπὶ τῆς γῆς σὰν μιὰ κηλίδα αἵματος. Αὐτό, τὸ τόσο εὐθυμον, τὸ τόσο τρυφερόν, θὰ περικυκλωθῇ ἀπὸ ἕναν κύκλον ἀπαισίας νυκτός, θὰ ἴδῃ ὠχρούς ἐπισκέπτας νὰ περνοῦν μπροστὰ ἀπὸ τὰ ἐρείπιά του, καθὼς περνοῦν ἐμπρὸς ἀπὸ τῆς πλάκας τῆς Μόργκ. Θὰ εἶνε κατηραμένον.

Ἐμεῖς, ἂν εἶνε ἡ Ἄουστερλύτς ἢ ἡ Μαγέντα, θὰ τὸ ἀκούωμεν νὰ ἤχῃ στὴν καρδιά μας μὲ τοὺς ἤχους τῶν σαλπύγγων. Καί, ἂν εἶνε τὸ Βατερλώ, θὰ κυλῆται πενθίμως στὴν μνήμην μας, καθὼς ὁ ἤχος ἐνὸς τυμπάνου καλυμμένου μὲ κρέπι, ποῦ συνοδεύει τὴν κηδεῖαν τοῦ ἔθνους.

Πόσον θὰ ἐπιποθῇ τότε τὰς μονῆρεις ὄχθας του, τοὺς ἀμαθεῖς χωρικούς του, τὴν χαμένην γωνίαν του, τόσο μακρὰν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, γνωστὸν μόνον στὰ χελιδόνια ποῦ ἐπανήρχοντο εἰς αὐτὸ κάθε ἀνοιξί! Μολυσμένον, ἐντροπισσμένον, μὲ τὸν οὐρανόν του γεμάτον ἀπὸ τὴν πτῆ-

σιν τῶν κοράκιων, καὶ τῆς λιπαρῆς γαίης τοῦ νὰ ἀπόζουν τὸν θάνατον, θὰ ζήσῃ αἰωνίως στοὺς αἰῶνας, σὰν ἓνα κοφολαίμιασμα, ἓνα μέρος, ὅπου ἀλληλοεσφάγησαν δύο ἔθνη.

Ἡ φωλιά τοῦ ἔρωτος, ἡ φωλιά τῆς εἰρήνης, τὸ μικρὸ χωριό, δὲν θὰ εἶνε πλέον παρὰ ἓνα νεκροταφεῖον, ἓνας κοινὸς λάκκος, ὅπου ἡ ὀδυρόμενες μητέρες δὲν θὰ μποροῦν νὰ ὑπάγουν νὰ καταθέσουν στεφάνια.

IV

Ἡ Γαλλία ἐγέμισε τὸν κόσμον μὲ τὰ μακρινὰ αὐτὰ νεκροταφεῖα. Στῆς τέσσερες γωνίες τῆς Εὐρώπης ἠμποροῦμεν νὰ γονατίζωμεν καὶ νὰ προσευχώμεθα. Οἱ κάμποι τῆς ἀναπαύσεως δὲν ὀνομάζονται μόνον Πέρ-Λασαίξ, Μονμάρτρ, Μονπαρνάς· ὀνομάζονται ἀκόμη μὲ τὸ ὄνομα ὄλων τῶν νικῶν μας καὶ ὄλων τῶν ἠττῶν μας. Δὲν ὑπάρχει, ὑπὸ τὸν ἥλιον, μία γωνία γῆς ποῦ νὰ μὴν ἐκοιμήθη ἓνας Γάλλος δολοφονημένος, ἀπὸ τὴν Κίναν ἕως τὸ Μεξικὸν καὶ ἀπὸ τοὺς πάγους τῆς Ρωσσίας ἕως τοὺς ἄμμους τῆς Αἰγύπτου.

Σιωπηλὰ καὶ ἔρημα κοιμητήρια, τὰ ὅποια κοιμῶνται βαρεῖα στὴν ἄπειρον εἰρήνην τῆς ἐξοχῆς. Τὰ περισσότερα, σχεδὸν ὅλα, ἀνοίγονται στοὺς πρόποδας κάποιου βαρυαλοῦς συνοικισμοῦ, τοῦ ὁποίου οἱ κατάρρεόντες τοῖχοι εἶνε ἀκόμη γεμάτοι ἀπὸ φρίκην. Τὸ Βατερλώ δὲν ἦτο παρὰ μιὰ ἀγρέπαυλις, ἡ Μαγέντα ἠρίθμει μόλις πενήντα σπίτια. Ἐνας φρικώδης ἄνεμος ἐφύσησε εἰς αὐτὰ τὰ ἀπείρως μικρά, καὶ ἡ συλλαβὴς των, ἀθῶες τὴν προτεραϊάν, ἐπῆραν μιὰ τέτοιαν ὀσμὴν αἵματος καὶ πυρίτιδος, ὥστε διὰ πάντα ἡ ἀνθρωπότης θὰ φρικιᾷ, αἰσθανομένη αὐτὲς στὰ χεῖλη τῆς.

Σκεπτικὸς, ἔδλεπα εἰς ἓνα χάρτην τοῦ θεάτρου τοῦ πολέμου. Ἦκολούθουν τῆς ὄχθης τοῦ Ρήνου καὶ ἠρώτων τῆς κοιλάδες καὶ τὰ βουνά. Τὸ μικρὸ χωριὸν ἦτο ἀριστερᾶ, ἦτο δεξιᾶ τοῦ ποταμοῦ; Ἐπρεπε νὰ τὸ ζητήσω στὰ πέριξ τῶν φρουρίων, ἢ πιὸ μακρὰν, εἰς κάποια εὐρεῖαν ἐρημίαν;

Καὶ προσεπάθουν τότε, κλείων τὰ μάτια, νὰ φαντασθῶ αὐτὴν τὴν εἰρήνην, αὐτὴν τὴν κουρτῖναν ἀπὸ λεῦκες, τὴν τραδηγμένην ἐμπρὸς στὰ ἄσπρα σπίτια, αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ λειβαδιοῦ, τὸ ὅποσον ἀυλακῶνει τὸ φτερούγημα τῶν χελιδόνων, αὐτὰ τὰ τραγούδια τῶν πλουστῶν, αὐτὴν τὴν παρθένον γῆν, τὴν ὅποιαν ὁ πόλεμος θὰ ἐκδιᾷσῃ, καὶ τῆς ὁποίας ἡ σάλπιγγες θὰ ἀναγγεῖλουν κτηνωδῶς τὸ μόλυσμα στῆς τέσσερες γωνίες τοῦ ὀρίζοντος.

Ποῦ εἶνε λοιπὸν τὸ μικρὸ χωριό; *

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΖΟΛΑ

* Τὸ μικρὸ χωριὸν ἦτο στὴν Ἀλσατίαν. Ὀνομάζεται Wœrth.

